

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Michaela Vrbková

Název práce: Možnosti formátu

Posudek:

Práce Michaely Vrbkové se na první pohled řadí ke geometrickým tendencím v současném umění. Vzpomeneme si nejspíše na její předchůdce či souputníky Václava Stratila, Ladislava Daňka nebo Jana Nálevku. K takovéto asociaci nás může vést čistota oproštěné, až minimalistické formy, důsledné promyšlení obsahového konceptu, jistá analytičnost tvůrčího procesu a samozřejmě technika rýsování podle pravítka.

Vizuální spřízněnost s racionálnější polohou geometrického umění je sice patrná, přesto je něco jinak. Kompozice vychází ze základních možností dělení formátu - půlení stran a úhlů a následného propojování takto vzniklých bodů, přesto nepůsobí chladným, odtažitým dojmem klasických konstruktivistických děl. Zdá se mi, že autorka vnáší (ať už vědomě nebo podvědomě) do racionálního plánu jakousi „humanizační odchylku“ – (skrytou) chybu či absenci, která se přičítá mechanickému naplnění předem rozvrženého řádu. Nejlépe by to asi vystihl pojem rubáto, používaný filosofem Šafaříkem pro proměnlivý rytmus založený na tepu a dechu.

Nechci zde nějak výrazně exponovat genderovou otázku, nicméně se domnívám, že práce Michaely Vrbkové jsou skutečně femininní. Tím samozřejmě nemám na mysli bazální znakové asociace, ale zvláštní měkkost kresebného projevu. Ruční práce - proces kreslení se stává důležitějším než finální artefakt, snaha o dodržení všech předem nastavených pravidel ustupuje touze po třeba i nepatrném porušení řádu (nemusí být spojeno vše, co by spojeno být mělo). Ženský princip autorčiných kreseb by byl zcela patrný, pokud bychom je srovnali s obdobnými kresbami Ladislava Daňka. Ale to se možná pouštím na příliš tenký led...

Cyklus obrazů vychází z obdobného principu dělení formátu, jako je tomu u kreseb. Po formální stránce se však výrazněji hlásí k tvarosloví modernismu - futurismu, lučismu, Feiningerovi, atd. Autorka se samozřejmě snaží tyto podněty přehodnotit, formálně zrecyklovat a obohatit o vrstvu současné interpretace. K tomu má zřejmě přispět i technika sprejové malby... Zdá se mi, že geometrické tvary, které vykazují zvláštní iluzivní prostorovost, jsou formátem obrazu omezeny. Možná by bylo lepší nastříkat je přímo na zeď.

Svůj podíl na konceptuálním přístupu k tvorbě má i zkušenost práce s prostorem, kterou si autorka vyzkoušela v Galerii Aula. Propojováním záchytných bodů architektury pomocí transparentní pásky nabídla divákům proměnlivé vnímání prostoru a času. V tomto smyslu je třeba číst také současnou instalaci v malířském

ateliéru. Jeho členitý prostor umožnil autorce propojit jednotlivé prvky - různě velké a technicky odlišně provedené kresby a obrazy - do komplexní časoprostorové formy. V této rovině vnímám diplomovou práci jako promyšlený a instalačně dotážený celek. Nicméně pokud bych zaměřil pozornost k některým jednotlivým artefaktům (především menším obrazům), nevyhnul bych se pocitu určité formální estetizace. Ale to je samozřejmě názor do diskuze.

Otázky autorce práce: Nepovede reflexe určité „lehkosti“ malířského projevu k návratu a rozvíjení možností kresby?

Návrh hodnocení: B

Vypracoval: doc. Vladimír Havlík

Datum: 10. 5. 2014

Podpis: